

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 67/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského

súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, obvodného oddelenia Policajného zboru Trnava pod ČVS: ORP-1403/01-TT-TT-2015 z 3. júna 2015 bolo podľa § 199 ods. 1 zákona č. 301/2005 Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) začaté trestné stíhanie vo veci a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava sp. zn. 0 Tp 66/2015 z 5. júna 2015 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 41/2015 z 11. júna 2015 bol sťažovateľ vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 30 T 132/2015 z 5. novembra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“) v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 zamietol sťažovateľom podanú žiadosť o prepustenie z väzby z 20. októbra 2015 podanú prostredníctvom Okresnej prokuratúry Trnava. V ostatnom podal sťažovateľ sťažnosť na ústavnom súde.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti nachádza porušenie svojich označených práv v troch rovinách.

3.1 V prvej rovine svojej argumentácie nesúhlasí s dobou vykonávanej väzby, ktorej dĺžka trvania už dosiahla výkon trestu, k čomu sťažovateľ dôvodil, že *„Keďže vo väzbe som od 3.6.2015 a vo väzbe som bol v tej dobe viac ako 5 mesiacov za trestný delikt nízkej spoločenskej nebezpečnosti konkrétne za prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. Vo väzbe som za držanie dvoch jednorázových dávok pre vlastnú potrebu, kde je trestná sadzba 0 až 3 roky.“* V ďalšom akcentoval, že *„... väzba nie je na mieste, pokiaľ by bola príliš prísny zaisťovacím opatrením s prihliadnutím na závažnosť činu a očakávaní trestu. Väzba nemá byť trestom, ale je výlučne len procesným opatrením,*

ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvineného z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jeho osobnej slobody.“.

3.2 V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľ poukazuje na to, že „Dňa 27.10.2015 okresný prokurátor mojej žiadosti nevyhovel a v zmysle § 79 ods. 3 ju predložil spolu so svojim stanoviskom a návrhom rozhodnutia okresnému súdu v Trnave na ďalšie konanie a rozhodnutie. Toto stanovisko spolu s návrhom prokurátora mi okresným súdom v Trnave nebolo nikdy doručené čím sa prokurátor dostal do značnej výhody. Takéto konanie súdu by nemalo byť ústavne akceptovateľné, preto že zvýhodnením resp. nezvýhodnením jednej strany pred súdom dochádza k porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy SR...“.

3.3 V súvislosti s výkon preventívnej väzby namieta to, že „Do dnešného dňa mi nikto nevysvetlil v akej trestnej činnosti by som mal pokračovať, keď že doteraz voči mne nie je vedené iné trestné konanie, spáchal som len jeden skutok nízkeho stupňa nebezpečnosti pre spoločnosť...“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ v petite podanej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Navrhujem aby ústavný súd vyslovil nálezom, že Krajský súd v Trnave svojím rozhodnutím zo dňa 19.11.2015 sp. zn. 3Tos/218/2015-171 porušil sťažovateľové práva uvedené v čl. 17 ods. 2, ods. 5, čl. 47 ods. 3 ústavy SR a čl. 5 ods. 3, ods. 4 a v čl. 6 ods. 1 európskeho dohovoru základných ľudských práv a slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.11.2015 sp. zn. 3Tos/218/2015-171 sa zrušuje.

Krajský súd v Trnave je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia povinný zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2500 eur.

Prikazuje Krajskému súdu v Trnave vydať príkaz na neodkladné prepustenie sťažovateľa z väzby.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

III.

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní... rovní.

9. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces, a teda zásadne sa nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05). Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru),

ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným priet'ahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) [rozsudok ESĽP de Wilde at al v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, body 65, 67, 71 - 77 atď., ako aj novšia judikatúra Khudoyorov v. Rusko, rozsudok ESĽP č. 6847/02 z 8. 11. 2005, body 124 –125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko č. 46221/99 rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko č. 59696/00 rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

10. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (bod 9) teda vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a v súvislosti s konaním o žiadosti o prepustenie z väzby čl. 5 ods. 4 dohovoru, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, obsahom týchto garancií je aj právo na rovnosť účastníkov v konaní (rozumej strán trestného konania, pozn.) vo svojom vyjadrení v čl. 47 ods. 3 ústavy a ako také je obsiahnuté už v čl. 17 ústavy, resp. v čl. 5 ods. 4 dohovoru. Inými slovami, pri väzobných konaniach vníma ústavný súd právo na rovnosť účastníkov konania (rozumej strán trestného konania, pozn.) ako súčasť práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy v spojení aj s čl. 5 ods. 3, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru a v prípade zistenia porušenia základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy pristúpi k vysloveniu jeho porušenia prostredníctvom čl. 17 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru.

11. Z už uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa pre namietané porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keďže tieto články nemajú príčinné uplatnenie v okolnostiach sťažovateľovho väzobného stíhania, ktoré boli

predmetom rozhodovania krajského súdu v jeho uznesení sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015.

12. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09) teda vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný prieskum sťažovateľom namietaného čl. 5 ods. 3 dohovoru ústavný súd odvodzuje od argumentácie sťažovateľa, ktorý podľa jeho názoru zotrúva neprimerane dlho vo väzbe z dôvodu neefektívneho/liknaveho postupu orgánov činných v trestnom konaní v jeho trestnej veci s dôsledkom výkonu trestu väzbou. V dôsledku uvedeného ústavný súd podrobil prieskumu sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 len vo vzťahu k ním namietanému čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

IV.

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu

13. Krajský súd v uznesení sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 v podstatnom uviedol:

„Na základe sťažnosti obvineného preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a tak zistil, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že proti obvinenému sa vedie trestné stíhanie pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 1 Trestného zákona, na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava, podanej na súd I. stupňa dňa 02. 11.2015.

Obvinený bol vzatý do väzby unesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava sp. zn. 0Tp/66/2015, zo dňa 05.06.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava zo dňa 11.06.2015, sp. zn. 6Tpo/41/2015 z dôvodu ustanovenia § 71 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku so započítaním väzby dňom 03.06.2015 od 00.10 hod.

Po podaní obžaloby bol súd I. stupňa povinný v zmysle § 238 odsek 3 Trestného poriadku rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby a v súvislosti s tým rozhodol aj o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú obvinený podal.

Zhodne ako súd I. stupňa aj krajský súd je toho názoru, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený bude v trestnej činnosti pokračovať. Dôvodnosť podanej obžaloby vyplýva z čiastočného priznania obvineného k spáchanej trestnej činnosti ako aj z výpovedi svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. V nadväznosti na uvedené dôkazy sú aj závery znaleckého posudku KEÚ PZ, ktorý preukazuje, že zaistená kryštalická látka obsahuje matamfetamín v objeme ako je uvedené v obžalobe.

Konkrétne skutočnosti odôvodňujúce ďalšie trvanie väzby obvineného v zmysle ustanovenia § 71 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa viažu k charakteru trestnej činnosti ako aj k osobe obvineného, pričom je zrejmé, že obvinený bol v minulosti 6-krát súdne trestaný, len jedno odsúdenie je s účinkami zahľadania, dopúšťal sa hlavne majetkovej trestnej činnosti, ktorou si zadovožoval zdroj príjmov nakoľko je nezamestnaný, trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, naposledy bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 15.11.2014 a jeho závislosť na omamných látkach zvyšuje riziko recidívy jeho kriminálneho správania.

Podľa § 80 odsek 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku, ak je daný dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode, alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho alebo s ohľadom na osobu obvineného

a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu európskej únie podľa osobitného predpisu.

Aj v tomto smere krajský súd zhodne ako súd I. stupňa je toho názoru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky nahradenia väzby obvineného inštitútmi v zmysle ustanovenia § 80 odsek 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku.

Krajský súd sa preto s dôvodmi napadnutého uznesenia súdu I. stupňa stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje. “

14. Vzhľadom na obsahovú spojitosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 218/2015 z 19. novembra 2015 s uznesením okresného súdu sp. zn. 30 T 132/2015 z 5. novembra 2015 považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj podstatnú časť z tohto rozhodnutia okresného súdu:

„Výsledky dokazovania vykonané v prípravnom konaní odôvodňujú i v tomto štádiu trestného konania, po podaní obžaloby, ponechanie obvineného vo väzbe z dôvodov, pre ktoré bol do nej vzatý v prípravnom konaní. Podozrenie, že obvinený sa dopustil spáchania prečinu, ktorý sa mu kladie za vinu vyplýva z dôkazov vykonaných v prípravnom konaní. Obvinený sa čiastočne k spáchaniu trestnej činnosti priznal, pričom poprel, že by papierová skladačka, v ktorej sa nachádzal kryštalický materiál s hmotnosťou 45 mg s účinnou látkou metamfetamínu patrila jemu. Injekčná striekačka, v ktorej sa nachádzal rovnaký druh kryštalického materiálu podľa vyjadrení obvineného bola jeho, mal ju pre vlastnú potrebu a zakúpil si ju na železničnej stanici od neznámej osoby. Okrem čiastočného priznania obvineného nasvedčuje podozrenie z obžalovanej trestnej činnosti i výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Tieto dôkazy sú ďalej podporené závermi znaleckého posudku KEÚ PZ, ktorý preukazuje, že zaistená kryštalická látka obsahuje metamfetamín v objeme ako je uvedené v obžalobe. Uvedené dôkazy najmä vo svojej vzájomnej súvislosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa dopustil spáchania prečinu, ktorý mu je v obžalobe kladený za vinu.

Pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti odôvodňujúce tzv. útekovú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ohľadne týchto nedošlo od vzatia obvineného do väzby ku dňu podania obžaloby k žiadnej zmene.

Preventívna väzba podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je odôvodnená obavou, že obvinený bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti nielen tohto druhu, ale aj trestnej činnosti majetkového charakteru, keďže už v minulosti bol viackrát odsúdený pre majetkovú trestnú činnosť, ktorej sa mal dopúšťať opakovane a ktorá mala byť zdrojom jeho príjmov. Je tu preto daná dôvodná obava, že obvinený pri ponechaní na slobode bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti či už rovnakého alebo obdobného charakteru, keďže v súčasnosti nie je nikde zamestnaný a páchaním trestnej činnosti si má zadovážovať prostriedky k živobytiu. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že obvinený bol v minulosti doposiaľ celkovo 6x súdne trestaný (kde v jednom prípade sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený), hlavne pre trestnú činnosť majetkového charakteru a to konkrétne v prevažnej miere pre trestné činy krádeže, pričom táto priamo súvisela so závislosťou obvineného na užívaní návykových látok. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnave pod sp. zn. 2T/109/2014 zo dňa 16.09.2014, právoplatným dňa 16.9.2014, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Predtým bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 30T/54/2014 zo dňa 12.06.2014, právoplatným dňa 12.06.2014 pre prečin krádeže formou spolupáchatel'stva podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona k podmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov a určením skúšobnej doby v trvaní 2 (dva) roky, ktorá uplynie dňa 15.02.2016. Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že obvinený bol 10 krát priestupkovo prejedávaný a taktiež aj postihnutý, pričom išlo o priestupky na úseku cestnej dopravy. Zo správy Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 03.06.2015 vyplýva, že obvinený bol len dňa 15.11.2014 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonával v Dubnici nad Váhom. Z výsledkov znaleckého dokazovania z odvetvia psychiatrie, ktoré realizoval [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že obvinený je závislý od psychostimulácií a jeho závislosť sa prejavuje hlavne neschopnosťou spontánnej abstinencie, odvykacími prejavmi po vysadení látky, túžbou po konzume, drogocentrickým správaním a podobne. Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania bola navrhnutá ochranná protitoxikomanická liečba ústavnou formou, zvyšuje riziko recidívy jeho

kriminálneho správania sa. Uvedené skutočnosti odôvodňujú obavu, že obvinený pri prepustení na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti. Tým je u neho daný dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z rovnakých dôvodov, pre ktorých súd rozhodol o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby, vyplýva i záver, že žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu nie je možné vyhovieť.

Pokiaľ obvinený a obhajca namietali, že väzba trvá neprimerane dlho a že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú so zvýšenou starostlivosťou tak, aby sa konalo v jeho veci prednostne a urýchlene, tieto námietky súd nepovažuje za dôvodné. Vyšetrovanie trestnej činnosti obvineného podľa názoru súdu zodpovedá požiadavkám uvedeným v ustanovení § 2 ods. 6, ods. 10 Trestného poriadku, o čom okrem iného svedčí i skutočnosť, že obžaloba na obvineného bola podaná v lehote kratšej ako 5 mesiacov od vzatia obvineného do väzby. V tomto smere sa javí súdu dĺžka trvania väzby obvineného primeraná vzhľadom na charakter trestnej činnosti, ako i výšku trestu odňatia slobody, ktorého uloženie mu za spáchanie trestného činu, v prípade uznania jeho viny, hrozí.

Pokiaľ ide o rozhodnutie uvedené vo výroku II. a III. tohto rozhodnutia súd vychádzal zo skutočnosti majúcej povahu najmä v osobe obvineného, konkrétne v jeho drogovej závislosti a kriminálnej recidíve ako je to vyššie uvedené v odôvodnení tohto uznesenia. Vzhľadom na tieto skutočnosti, nemožno jeho väzbu nahradiť ani prijatím sľubu obvineného, ani dohľadom probačného a mediačného úradníka súdu, keď takýto sľub resp. dohľad by nebol dostatočnou zárukou, ktorá by eliminovala obavu z konania obvineného, pre ktoré sa nachádza vo väzbe.“

15. Článok 17 ods. 1 ústavy zaručuje osobnú slobodu. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo

prepustený počas konania. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

16. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú (I. ÚS 187/07, III. ÚS 16/09). Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

17. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie

do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02).

18. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

19. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Každé pozbavenie osobnej slobody zároveň musí byť v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou (k tomu pozri okrem judikatúry ESĽP uvedenej v bode 27 aj Bozano v. Francúzsko č. 9990/82 rozsudok ESĽP z 18. 12. 1986, bod 54; Benham v. Veľká Británia č. 19380/92 rozsudok ESĽP z 24. 9. 1992, Herczegfalvy v. Rakúsko rozsudok ESĽP z 11. 5. 2004, Morsink v.

Holandsko rozsudok Veľkej komory EŠLP z 10. 6. 1996, bod 40; z novšej judikatúry Stanev v. Bulharsko č. 36760/06 rozsudok Veľkej komory EŠLP zo 17. 1. 2012, bod 143; L. M. v. Slovinsko č. 32863/05 rozsudok EŠLP z 12. 6. 2014, bod 121).

20. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ako doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

21. Podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. ...

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojim stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia...

22. Prípustnosť dĺžky trvania väzobného stíhania je upravená v § 76 a nasl. Trestného poriadku. Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas. Podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin, b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin, c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 76 ods. 7 Trestného poriadku z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac a) sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin, b) devätnásť mesiacov..., c) dvadsaťpäť mesiacov... Podľa § 78 Trestného poriadku pre trvanie väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 2 sa použije § 76 ods. 1 až 5 a ods. 8 až 10. Doba trvania väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 2 spolu s už vykonanou väzbou podľa § 71 ods. 1 môže v prípravnom konaní presiahnuť lehoty uvedené v § 76 ods. 7 len v rozsahu novej základnej sedemmesačnej lehoty väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 2, celková doba trvania väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 2 spolu s už vykonanou väzbou podľa § 71 ods. 1 nesmie presiahnuť lehoty uvedené v § 76 ods. 6, okrem predĺženia podľa § 76a. Podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu.

23. Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia,

resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Preto možno uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04). Z hľadiska posúdenia čl. 5 ods. 4 dohovoru má osoba vo väzbe právo na preskúmanie hmotných a procesných podmienok väzby, ktoré sú určujúce pre posúdenie jej zákonnosti. Požiadavka preskúmania hmotných podmienok („substantive requirement“) znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustenie na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (napr. rozsudok vo veci Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, bod 31). Je teda výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Tóth c. Rakúsko, 1991). Inými slovami, v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú podstatné pre „zákonnosť“ tejto väzby v zmysle dohovoru (napr. rozsudok ESĽP vo veci Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154-B, bod 65, rozsudok ESĽP vo veci Jecius v. Litva, bod 100).

24. Z judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonnosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESĽP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51). Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného

stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú prednosť pred zákonom, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

25. Medzi základné požiadavky preskúmania zákonnosti väzby a rozhodnutia o nej v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru patria aj:

- účinná kontrola zákonnosti väzby (rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauzinis v. Litva č. 37 975/97),

- podstatné opatrenie, ktoré zabezpečí jedincovi procesnú spravodlivosť („substantial measure of procedural justice“; rozsudok ESLP z 20. 6. 2002 vo veci Al-Nashif and others v. Bulharsko č. 50963/99),

- vzhľadom na dramatický vplyv pozbavenia slobody na základné práva jedinca konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí v zásade spĺňať základné požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok ESLP z 13. 2. 2001 vo veci Garcia Alva v. Nemecko č. 23541/94), pričom princíp spravodlivosti („fairness“) v zmysle posledného označeného článku zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné dôvody (rozhodnutie ESLP o prijateľnosti sťažnosti z 26. 2. 2002 vo veci Bufferne v. Francúzsko č. 54367/00),

- primeraná súdna odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva č. 36743/97).

26. V zmysle uvedených ústavných záruk osobnej slobody musí byť preto väzba chápaná ako výnimočný prostriedok zaistenia obvineného pre účely trestného konania v prípade zistenia skutočností ustanovených zákonom, ktoré odôvodňujú nevyhnutnosť jeho použitia v záujme včasného a náležitého objasnenia trestných činov a spravodlivého postihu ich páchatel'ov. Výnimočnosti tohto prostriedku musí zodpovedať aj jeho čas použitia tak, aby väzba nepresiahla v konkrétnom prípade s ohľadom na jeho okolnosti nevyhnutnú dobu.

Súčasťou už uvedených záruk je obsiahnuté aj právo samotného obvineného/obžalovaného iniciovať konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (III. ÚS 7/00 a III. ÚS 255/03, rozsudok EŠLP z 21. 12. 2000 vo veci Vodeničarov c. Slovenská republika, body 33 – 36).

27. Po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v nadväznosti na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu, pozn.) a vychádzajúc z citovanej judikatúry EŠLP, ústavný súd konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému ďalšiemu zotrvaníu sťažovateľa vo výkone väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom vrátane právnej úpravy práva na slobodu a bezpečnosť podľa dohovoru s dôsledkom porušenia sťažovateľom označených práv a jeho ďalším nezákonným zotrvaním vo výkone preventívnej väzby. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov a skutkových okolností posudzovanej veci, v dôsledku čoho ich ústavný súd vníma ako adresné, konkrétne a vo svojich záveroch aj logické, a teda ich vníma ako legitímne a právne akceptovateľné nielen z uhla zákonnosti, ale aj ústavnosti. Zo záverov, ku ktorým dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok ďalšieho zotrvaníu sťažovateľa vo väzbe v jeho trestnej veci, pritom nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, a krajský súd (prihliadajúc aj na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu, pozn.) dostatočne podrobne sťažovateľom predstreté podstatné námietky a pretrvávajúce okolnosti pozbavenia jeho osobnej slobody vysvetlil, pričom neopomenul zdôvodniť potrebu ponechania sťažovateľa vo väzbe poukazom na konkrétne skutočnosti vyplývajúce z hľadiska materiálnej interpretácie podmienok preventívnej väzby, ktoré podrobne aj vo svojom rozhodnutí zdôvodnil (recidíva v páchaní trestnej činnosti, závislosť sťažovateľa od omamných látok, absencia pravidelného príjmu u sťažovateľa, zaobstarávanie si obživy trestnou činnosťou v minulosti). Inými slovami, krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí (v spojení aj s príslušnou časťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia

okresného súdu, pozn.) poskytol primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“) na podstatné okolnosti sťažovateľovho väzobného stíhania, a preto v naznačených súvislostiach ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi sťažovateľom označenými základnými právami a ním predostretým dôvodom (pozri bod 3.3), v dôsledku čoho považuje ním prednesenú argumentáciu v tejto jej časti za zjavne neopodstatnenú a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta podanú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

28. K ďalšej námietke sťažovateľa týkajúcej sa postupu okresného súdu, ktorý nedoručil sťažovateľovi návrh prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava na jeho ponechanie vo väzbe, čím sa mal dostať do značnej nevýhody (pozri bod 3.2), ústavný súd v prvom rade poukazuje na znenie § 79 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý ukladá vo veci konajúcemu prokurátorovi v prípravnom konaní písomne vyrozumieť o vybavení, resp. o nevyhovení žiadosti o prepustenie z väzby a jej postúpení súdu na rozhodnutie, k čomu aj došlo. Následne bolo vecou okresného súdu o takejto žiadosti rozhodnúť, pričom, vychádzajú z judikatúry tak ústavného súdu, ako aj ESLP, je podstatnou skutočnosťou to, že sťažovateľ bol pred rozhodnutím súdu vypočutý, v danom prípade za účasti právneho zástupcu, a bola mu teda daná možnosť uviesť všetky okolnosti proti svojmu väzobnému stíhaniu. Táto skutočnosť vyplýva jednoznačne zo zápisnice o výsluchu sťažovateľa z 5. novembra 2015, ktorý si ústavný súd obstaral prostredníctvom okresného súdu. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľovi bola daná príležitosť za aktívnej účasti jeho obhajcu ovplyvniť rozhodnutie súdu svojimi argumentmi, a teda samotné nedoručenie písomného návrhu prokurátora na jeho ponechanie vo väzbe z 27. októbra 2015 (ktoré bolo taktiež poskytnuté ústavnému súdu prostredníctvom okresného súdu) nekontaminovalo kontradiktórny priebeh konania pred okresným súdom a nedopadalo ani na jeho procesné postavenie, akcentujúc aj skutočnosť skončenia prípravného konania a podania obžaloby (čo bol ďalší dôvod vedúci okresný súd k preskúmaniu dôvodov zotrvania alebo prepustenia sťažovateľa z väzby). Inými slovami, v judikatúre ESLP zakotvená požiadavka zabezpečenia kontradiktórnej povahy konania a rešpektovania „princípu rovnosti zbraní“ predstavuje základné procesné garancie („fundamental guarantees of procedure“) uplatniteľné vo veciach týkajúcich sa pozbavenia osobnej slobody (rozsudok ESLP z 21. 10. 1986 vo veci Sanches-Reisse c. Švajčiarsko,

rozsudok ESĽP z 15. 11. 2005 vo veci Reinprecht c. Rakúsko). Európsky súd pre ľudské práva vychádza z predpokladu, že osobná prítomnosť osoby obmedzenej na jej osobnej slobode je sama osebe zárukou spravodlivého procesu a zároveň aj zárukou eliminácie možného porušenia základných práv a slobôd. Rovnako tak ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že väzba ako zásadný zaisťovací inštitút predstavuje výrazný zásah do základného práva jednotlivca na osobnú slobodu, a preto neodmysliteľnou procesnou zárukou pri takomto zásahu musí byť právo dotknutej osoby „osobne sa vyjadriť“, teda byť vypočutá súdom k dôvodom a okolnostiam ďalšieho zotrvania vo väzbe (III. ÚS 84/06).

29. Naostatok je potrebné poukázať aj na to, že v prípravnom konaní vec dozorujúci prokurátor disponuje kompetenciou zmocňujúcou ho k rozhodnutiu o väzbe vrátane možnosti prepustenia žiadateľa na slobodu, naproti tomu v konaní pred súdom takouto právomocou disponuje len súd, prvostupňový súd, pred ktorým prebieha konanie o vine/nevine a uložení trestu/ochranného opatrenia osoby už obžalovanej prokurátorom, ktorý ako dominus litis podal na osobu obvinenú z trestného činu obžalobu, ktorou sa začína ďalšia fáza trestného konania, a to konanie pred súdom. Stanovisko prokurátora teda nemá mienkotvorný dôsledok, iba odporúčací efekt. Ústavný súd k tejto námietke sťažovateľa teda uzatvára, že „Porušeniu práv sťažovateľa... nezodpovedá stav, keď v konaní pred prvoinštančným súdom bol za prítomnosti svojho zvoleného obhajcu vypočutý, mal možnosť predniesť všetky svoje argumenty, námietky nielen k trestnej činnosti mu kladenej za vinu, ale aj voči svojmu zadržaniu vrátane ponúknutia prostriedkov nahradenia väzby, o ktorých súd v prvostupňovom konaní aj rozhodol, resp. sa nimi ústavne súladným spôsobom aj vysporiadal...“ (I. ÚS 542/2012).

30. Z pohľadu sťažovateľom namietaného porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru vzťahujúceho sa k ním predostretým výhradám dlhotrvajúcej väzby, ktorá má plniť nielen preventívnu a zabezpečovaciu funkciu, ale aj penitenciárnu funkciu (pozri bod 3.1), ústavný súd poukazuje na to, že od vznesenia obvinenia sťažovateľovi pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona a jeho zadržania 3. júna 2015 do podania obžaloby na jeho osobu prokurátorom Okresnej prokuratúry Trnava 2. novembra

2015, tak ako táto skutočnosť vyplýva z uznesenia okresného súdu sp. zn. 30 T 132/2015 z 5. novembra 2015, uplynulo zo základnej lehoty väzby v prípravnom konaní 5 mesiacov (Trestný poriadok v § 76 ods. 2 počíta so 7-mesačnou lehotou väzby), túto lehotu je možné považovať za nielen zákonnú, ale aj ústavne akceptovateľnú. Navyše je možné vysloviť záver, že postup orgánov činných v trestnom konaní v rámci prípravného konania v sťažovateľovej trestnej veci bol promptný, čo je možné taktiež vysloviť aj o postupe okresného súdu, ktorý len niekoľko dní od podania obžaloby rozhodoval o väzbe sťažovateľa (aj z dôvodu podanej žiadosti o prepustenie, aj z dôvodu podanej obžaloby na sťažovateľa). Naostatok krajský súd v sťažnostnom konaní rozhodol v lehote dvoch týždňov. Za daných okolností nie je možné sa stotožniť so sťažovateľom prezentovanými námietkami o neprimerane dlhom trvaní jeho väzby a prebiehajúcim postupe orgánov činných v trestnom konaní.

31. Z uvedených dôvodov bola preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto jej časti odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými požiadavkami sťažovateľa uplatnenými v podanej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2016